

Adam Baniuszewicz

nr albumu: 33816 kierunek studiów: Teleinformatyka forma studiów: studia stacjonarne specjalność: Sieci teleinformatyczne i systemy mobilne

ALGORYTMY POLECEŃ MENTALNYCH W INTERFEJSACH MÓZG-KOMPUTER

ALGORITHMS OF MENTAL COMMANDS IN BRAIN-COMPUTER INTERFACES

Praca dyplomowa magisterska napisana pod kierunkiem:

dr. inż. Roberta Krupińskiego

Katedra Przetwarzania Sygnałów i Inżynierii Multimedialnej

Data wydania tematu pracy: 01.11.2018 r.

Data złożenia pracy: TODO r.

OŚWIADCZENIE AUTORA PRACY DYPLOMOWEJ

Oświadczam, że praca magisterska pn.

"Algorytmy poleceń mentalnych w interfejsach mózg-komputer" napisana pod kierunkiem:

dr. inż. Roberta Krupińskiego

jest w całości moim samodzielnym autorskim opracowaniem sporządzonym przy wykorzystaniu wykazanej w pracy literatury przedmiotu i materiałów źródłowych.

Złożona w dziekanacie Wydziału Elektrycznego treść mojej pracy dyplomowej w formie elektronicznej jest zgodna z treścią w formie pisemnej.

Oświadczam ponadto, że złożona w dziekanacie praca dyplomowa ani jej fragmenty nie były wcześniej przedmiotem procedur procesu dyplomowania związanych z uzyskaniem tytułu zawodowego w uczelniach wyższych.

podpis dyplomanta

Szczecin, dn. TODO r.

Streszczenie pracy

TODO

Słowa kluczowe

BCI, Elektroencefalografia

Abstract

TODO

Keywords

BCI, Electroencephalography

Spis treści

Wy	/kaz w	vażniejszych oznaczeń i skrótów	6
W	orowa	dzenie	7
1.	Wstę	p do tematyki interfejsów mózg-komputer	9
2.			11
	2.1.		11
		2.1.1. Inwazyjne	11
		2.1.2. Nieinwazyjne	11
	2.2.	Charakterystyka wybranych urządzeń komercyjnych	11
		2.2.1. Emotiv Insight	11
		2.2.2. Emotiv EPOC+	13
		2.2.3. Muse/Muse 2	16
		2.2.4. MindWave Mobile 2	18
		2.2.5. OpenBCI Ultracortex Mark IV	19
	2.3.	Przegląd potencjalnych zastosowań	24
			24
			24
3.	Proie	ekt systemu	25
	-	•	25
		•	25
4.	Bada	nnia opracowanego systemu	27
			27
			27
Za	kończ	zenie	28
Bil	oliogra	afia	29
	_		31
_	-		32
Sn	is kad	łów źródłowych	33

Wykaz ważniejszych oznaczeń i skrótów

API Application programming interface — Interfejs programistyczny aplikacji

BCI Brain-computer interface — Interfejs mózg-komputer

EEG ElektroencefalografiaEKG ElektrokardiografiaEMG Elektromiografia

EOG Elektrookulografia

SDK Software development kit — Zestaw narzędzi do tworzenia oprogramowania

Wprowadzenie

TODO

Cel pracy

TODO

Zakres pracy

TODO

ROZDZIAŁ 1

Wstęp do tematyki interfejsów mózg-komputer

ROZDZIAŁ 2

Analiza rozwiązań BCI

2.1. Rodzaje interfejsów

2.1.1. Inwazyjne

2.1.2. Nieinwazyjne

2.2. Charakterystyka wybranych urządzeń komercyjnych

2.2.1. Emotiv Insight

Insight (patrz rysunek 2.1 na następnej stronie) jest produktem wprowadzonym na rynek w roku 2015 przez firmę Emotiv przy wsparciu crowdfundingu na portalu kickstarter. Jest produktem do użytku codziennego, głównie za sprawą minimalistycznego designu oraz braku konieczności stosowania żelów przewodzących, przeznaczonym do mniej precyzyjnych zastosowań.

Jest wyposażony w pięć czujników właściwych oraz dwa referencyjne. Lokalizacja czujników została przedstawiona na rysunku 2.2 na stronie 13. Czas ubrania oraz ustawienia urządzenia oscyluje w granicach 1–2 minut. Parametry urządzenia zostały zestawione w tabeli 2.1 na stronie 14.

Koszt produktu na dzień 21 kwietnia 2019 roku wynosi 299\$.

Firma Emotiv dostarcza do swoich rozwiązań API¹ o nazwie Cortex. Stanowi on podstawę do budowania aplikacji wykorzystujących pobrane z hełmów strumienie danych dzięki wykorzystaniu JSON oraz WebSocket[2]. Cortex ułatwia tworzenie gier, aplikacji oraz rejestrowania danych do późniejszego ich wykorzystania do badań.

Cortex jest wrapperem SDK² firmy EMOTIV. Zapewnia on, w zależności od rodzaju

¹API (*ang.* application programming interface) – Interfejs programistyczny aplikacji. Zawiera zestaw reguł i ich opisów, które definiują sposób komunikacji między programami komputerowymi.

²SDK (ang. software development kit) – Zestaw narzędzi dla programistów niezbędny w tworzeniu apli-

Rysunek 2.1. Hełm Emotiv Insight

Źródło: [4]

zakupionej licencji, dostęp do różnych strumieni danych z hełmów. Jest kompatybilny z systemami Mac OS oraz Windows. Umożliwia programowanie w językach Java, C#, C++, Python, Ruby, JavaScript (Node.js) oraz PHP.

Licencja Cortex jest dostępna w trzech planach:

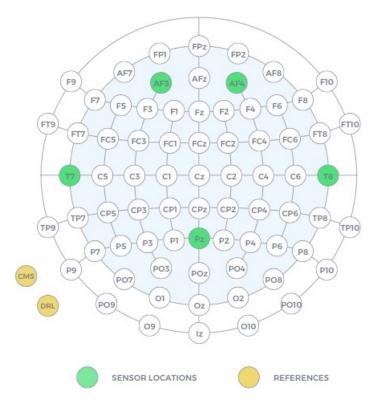
Darmowa

- · Mental Commands API,
- Performance Metrics API (do 0,1 Hz),
- · Frequency Bands API,
- Facial Expressions API,
- Motion data API,
- nielimitowana ilość sesji na 3 urządzeniach.

Niekomercyjna pro - \$55-99/miesiąc

- Wszystkie API z licencji darmowej,
- · Raw EEG API,
- oprogramowanie EmotivPRO,

kacji korzystających z danej biblioteki.

Rysunek 2.2. Rozmieszczenie sensorów w hełmie Emotiv Insight Źródło: [4]

• nielimitowana ilość sesji na 3 urządzeniach.

Komercyjna

- Performance Metrics API o wysokiej rozdzielczości,
- · konfigurowanie API pod swoje potrzeby,
- · tworzenie komercyjnych rozwiązań.

Oprogramowanie EmotivPRO[5], dostępne w licencjach niekomercyjnej pro oraz komercyjnej, stanowi wsparcie dla badań wykorzystujących EEG. Pozwala ono na akwizycję oraz prezentację strumieni danych w czasie zbliżonym do rzeczywistego, zapisywanie sesji w chmurze oraz szybką analizę wbudowanym algorytmem FFT³, bez konieczności eksportu danych.

2.2.2. Emotiv EPOC+

EPOC+, pokazany na rysunku 2.3 na następnej stronie, został wprowadzony na rynek w 2013 roku przez firmę Emotiv. Został zaprojektowany do badań wykorzystujących EEG oraz zaawansowanych zastosowań BCI[3].

Jest wyposażony w 14 kanałów właściwych oraz 2 referencyjne (dokładna lokalizacja sensorów została przedstawiona na rysunku 2.4 na stronie 15). W odróżnieniu od

³FFT (ang. Fast Fourier Transform) – Szybka transformacja Fouriera.

Tabela 2.1. Parametry Emotiv Insight

Źródło: Opracowanie własne na podstawie [6]

llość kanałów	5 (+2 referencyjne)
Umiejscowienie elektrod	AF3, AF4, T7, T8, Pz
Czujniki referencyjne	DMS/DRL
Rodzaj czujników	Półsuchy polimer
Rozdzielczość	14 bit na kanał
Rozdzielczość LSB	0,51 μV @ 14 bit
Detekcja ruchu	9-osiowy czujnik (3x żyroskop, 3x akcelerometr, 3x magnetometr)
Łączność	Bezprzewodowa 2,4GHz/Bluetooth 4.0
Zasilanie	Li-Pol 480 mAh, do 8 godzin pracy

Emotiv Insight, omówionego w rozdziale 2.2.1 na stronie 11, wymaga stosowania *mo-krych* elektrod, pokrytych nasączonym solą fizjologiczną filcem. Ze względu na większą ilość czujników niż w Emotiv Insight, czas ubrania oraz przygotowania urządzenia do pracy wynosi około 3–5 minut. Parametry hełmu zostały przedstawione w tabeli 2.2 na sąsiedniej stronie.

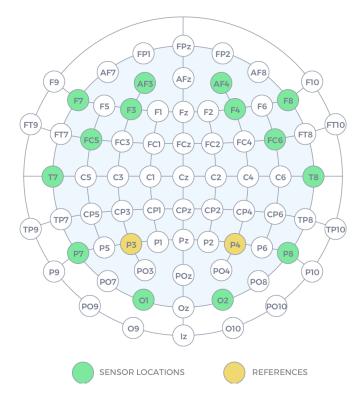
Koszt produktu na dzień 21 kwietnia 2019 roku wynosi 799\$.

Rysunek 2.3. Hełm Emotiv EPOC+

Źródło: [3]

Od strony programistycznej urządzenie wykorzystuje to samo API oraz SDK co Emotiv Insight; zostały one omówione w rozdziale 2.2.1 na stronie 11.

Rysunek 2.4. Rozmieszczenie sensorów w hełmie Emotiv EPOC+ Źródło: [3]

Tabela 2.2. Parametry Emotiv EPOC+

Źródło: Opracowanie własne na podstawie [6]

llość kanałów	14 (+2 referencyjne)
Umiejscowienie elektrod	AF3, AF4, F3, F4, FC5, FC6, F7, F8, T7, T8, P7, P8, O1, O2
Czujniki referencyjne	DMS/DRL
Rodzaj czujników	Nasączane solą fizjologiczną
Rozdzielczość	14/16 bit na kanał
Rozdzielczość LSB	0,51 μV @ 14 bit/0,13 μV @ 16 bit
Detekcja ruchu	9-osiowy czujnik (3x żyroskop, 3x akcelerometr, 3x magnetometr)
Łączność	Bezprzewodowa 2,4GHz/Bluetooth 4.0
Zasilanie	Li-Pol 680 mAh, do 12 godzin pracy

2.2.3. Muse/Muse 2

Muse/Muse 2 są urządzeniami wspomagającymi medytację, które pozwalają na rejestrację w czasie rzeczywistym aktywności mózgu, tętna, oddechu oraz ruchu ciała⁴[8]. Przekształcają one zmierzoną aktywność mózgu w predefiniowane dźwięki, takie jak szum wody czy deszczu; w zależności od poziomu skupienia dźwięk będzie spokojny lub gwałtowny, co pozwala osobom uczącym się medytować na efektywniejszą naukę wyciszenia umysłu.

Oba urządzenia są z wyglądu bardzo do siebie podobne. Nowsze, Muse 2 (pokazane na rysunku 2.5), w odniesieniu do poprzedniej wersji, zostało *odchudzone*, przez co nabrało bardziej eleganckiego wyglądu oraz zyskało niższy profil z dodatkowymi czujnikami[11]. Dodano również miękkie w dotyku wykończenie.

Rysunek 2.5. Opaska Muse 2

Źródło: [8]

Obie opaski są wyposażone w 7 czujników, w tym 3 referencyjne (patrz rysunek 2.6 na następnej stronie). Zestawienie parametrów oferowanych przez obie opaski znajduje się w tabeli 2.3 na stronie 18.

Koszt Muse wynosi 219€; Muse 2 - 269€.

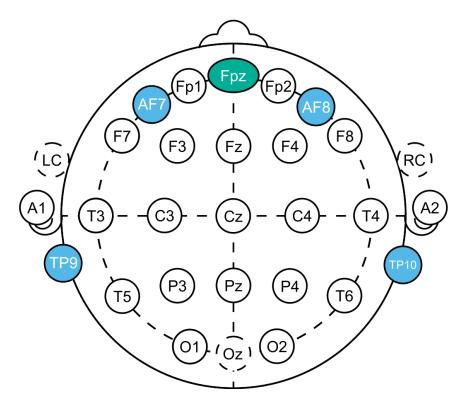
Muse posiada oferty skierowane do następujących grup:

Deweloperów – na dzień 23 kwietnia 2019 roku Muse nie wspiera aktywnie swojego SDK⁵. Ostatnią dostępną wersją jest v6.0.3, wydana w marcu 2018 roku. Opaska Muse 2, z racji późniejszej daty premiery, **nie jest wspierana przez SDK**. Na stronie dla deweloperów[9] znajduje się odnośnik do innych narzędzi, takich jak Muse Direct czy projektów open source, np. MuseLSL, EEG Notebooks.

Profesjonalistów – w ramach subskrypcji Muse Connect profesjonaliści otrzymują program wspomagający rozwój ich biznesu poprzez uczenie ich klientów technik medytacji[10]. W ten sposób otrzymują dostęp do różnych wskazówek m.in. webina-

⁴Rejestracja poszczególnych parametrów w zależności od wersji opaski.

⁵SDK – Patrz przyp. 2 na stronie 12.

Rysunek 2.6. Rozmieszczenie sensorów w opasce Muse

Źródło: [22]

riów⁶, studiów przypadków oraz informacji, które pomogą wprowadzić Muse do ich biznesu. Muse Connect wspomaga prowadzenie podopiecznych: ustalanie dla nich celów do realizacji oraz śledzenie ich progresu (również w czasie rzeczywistym).

Aplikacja oferuje dwa rodzaje subskrypcji:

- 1. miesięczną w cenie 39\$/miesiąc,
- 2. roczną w cenie 33\$/miesiąc; w tej opcji dodatkowo otrzymujemy za darmo urządzenie Muse.

Naukowców – w ramach narzędzi dla naukowców Muse oferuje dostęp do MusePlayer oraz MuseLab. MusePlayer służy do rejestrowania, ponownego odtwarzania, przekierowywania oraz przetwarzania danych z opasek. Umożliwia konwersję z natywnego typu danych (.muse) na inne (.txt, .mat, .csv). MuseLab wykorzystuje się do wizualizacji danych.

⁶Webinarium – Internetowe seminarium realizowane przy wykorzystaniu streamingu wideo.

Tabela 2.3. Parametry Muse oraz Muse 2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie [7] oraz [22]

Parametr	Muse	Muse 2	
llość kanałów	4 (+ 3 referencyjne)	4 (+3 referencyjne)	
Umiejscowienie elektrod	TP9, AF7, AF8, TP10 ^a	TP9, AF7, AF8, TP10 ^a	
Czujniki referencyjne	CMS/DRL	CMS/DRL	
Rodzaj czujników	Suche srebrne/silikonowe	Suche srebrne/silikonowe	
Rozdzielczość	12 bit na próbkę	12 bit na próbkę	
Rejestrowane parametry	EEG	EEG, tętno, ruch ciała, oddech	
Kompatybilność	iOS, Android	iOS, Android	
Łączność	Bezprzewodowa Bluetooth 4.0	Bezprzewodowa Bluetooth 5.0	
Zasilanie	Li-lon, do 5 godzin pracy	Li-lon, do 5 godzin pracy	
^a Dokładna lokalizacja zależy od wielkości głowy użytkownika; zamieszczono lokalizację zgodną z [22]. W literaturze można spotkać również T9, FP1, FP2, T10[1].			

^{2.2.4.} MindWave Mobile 2

MindWave Mobile 2 zbudowane jest z opaski na głowę, klipsu na ucho oraz ramienia z zamocowanym czujnikiem (patrz rysunek 2.7 na sąsiedniej stronie). Elektrody referencyjne oraz uziemiające znajdują się na klipsie na uchu, a elektroda EEG na ramieniu dotykającym czoła w pozycji FP1. Umożliwia pomiar sygnałów EEG, sygnałów *NeuroSky* eSense, na które składają się skupienie oraz medytacja, oraz mrugnięć. Do zasilania wykorzystywana jest pojedyncza bateria AAA, która starcza na 8 godzin pracy[12].

Parametry urządzenia zostały zestawione w tabeli 2.4.

Koszt urządzenia na dzień 25 czerwca 2019 roku wynosi 100\$.

Tabela 2.4. Parametry MindWave Mobile 2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie [12]

llość kanałów	1
Umiejscowienie elektrod	FP1
Czujniki referencyjne	brak danych
Rodzaj czujników	brak danych
Rozdzielczość	12 bit
Częstotliwość próbkowania	512 Hz
Detekcja ruchu	Brak
Łączność	Bezprzewodowa Bluetooth (BT/BLE)
Zasilanie	1,5 V (1 bateria AAA), do 8 godzin pracy
I .	,

NeuroSky dostarcza swoje API dla systemów iOS, Android, macOS oraz Windows. Darmowe narzędzia dla deweloperów składają się z trzech osobnych API[13]:

ThinkGear Connector (TGC) – program działający w tle systemu operacyjnego; zarządza komunikacją z hełmem przy pomocy TCP/IP.

Rysunek 2.7. Hełm MindWave Mobile 2

Źródło: [12]

ThinkGear Communication Driver (TGCD) – biblioteka zawierająca funkcje pozwalające na połączenie oraz przetwarzanie danych z hełmu. Można ją wykorzystywać z językami C/C++, Java oraz C#.

Protokół komunikacji MindSet – zawiera specyfikacje protokołu komunikacyjnego; pozwala na integrację hełmu z dowolną platformą/językiem programowania.

Dodatkowo można wykupić narzędzia dla naukowców w cenie 500\$, na które składają się[14]:

NeuroView – aplikacja do wyświetlania oraz zapisywania danych EEG w czasie rzeczywistym. Pozwala na rejestrację czystego sygnału EEG, jego poszczególnych składowych oraz odczytów *NeuroSky* eSense dla skupienia oraz medytacji. Umożliwia eksport do plików CSV.

NeuroSkyLab – aplikacja zapewniająca integrację ze środowiskiem MATLAB.

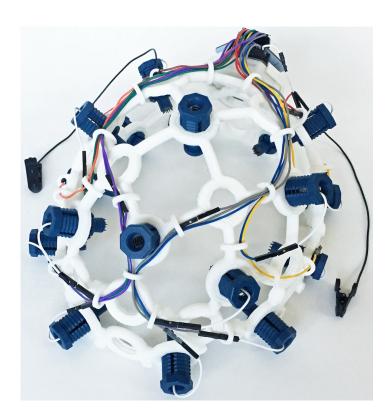
2.2.5. OpenBCI Ultracortex Mark IV

Ultracortex, pokazany na rysunku 2.8 na następnej stronie, jest open source'owym hełmem zaprojektowanym do pracy ze wszystkimi układami OpenBCI[21]. Pozwala na rejestrację sygnałów EEG, EMG oraz ECG. Wspiera do 16 kanałów rozmieszczonych na 35 różnych lokalizacjach według systemu 10-207.

W projekcie zastosowano *suche* sensory EEG. Ich rozmieszczenie pokazano na rysunku 2.9 na następnej stronie.

Czas założenia oraz uruchomienia hełmu wynosi poniżej 30 sekund. Produkt można kupić w trzech wariantach:

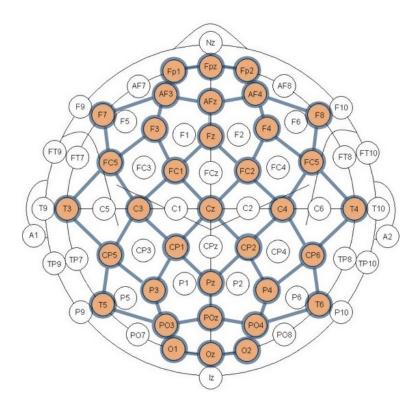
- Do samodzielnego druku dostarczane są wszystkie części hełmu oprócz tych, które można wydrukować na drukarce 3D. Hełm należy zmontować samodzielnie na podstawie dokumentacji. Cena: 300–400\$.
- 2. Niezmontowany dostarczane są wszystkie części hełmu, również z tymi, które można wydrukować na drukarce 3D. Hełm należy zmontować samodzielnie na podstawie dokumentacji. Cena: 500–600\$.
- 3. Zmontowany dostarczany jest całkowicie zmontowany hełm. Cena: 700–850\$.

Rysunek 2.8. Hełm Ultracortex Mark IV

Źródło: [20]

⁷System 10-20 – system opisu umiejscowienia elektrod; składa się z 21 elektrod. Podstawą tego standardu jest zdefiniowanie konturów między punktami orientacyjnymi czaszki (np. nasion, inion), a następnie podzielenie ich na proporcjonalne odległości 20% całkowitej długości. Istnieją również systemy pokrewne, np. 10-10 oraz 10-5, które używają odpowiednio 10% oraz 5% całkowitej długości[23, rozdz. 6].

Rysunek 2.9. Rozmieszczenie sensorów w hełmie Ultracortex Mark IV Źródło: [21]

Dodatkowo należy zakupić wybraną płytkę OpenBCI. Poniżej zamieszczono zwięzłe opisy dostępnych układów. Parametry hełmu *Mark IV* w połączeniu z kompatybilnymi płytkami zamieszczono w tabeli 2.5 na stronie 24.

Ganglion Board – Ganglion (patrz rysunek 2.10 na następnej stronie) posiada 4 kanały, które mogą być użyte do mierzenia sygnałów EMG, EKG lub EEG[18]. Częstotliwość próbkowania wynosi 200 Hz.

Komunikacja bezprzewodowa jest realizowana z wykorzystaniem Simblee BLE, modułu Bluetooth 4.0 kompatybilnego z Arduino, który pozwala na łatwą integrację z IoT⁸. Moduł umieszczony na płytce Ganglion jest zaprogramowany i gotowy do pracy, jednak część jego wyprowadzeń pozostaje dostępna dla użytkownika do celów własnych.

Koszt układu to 200\$.

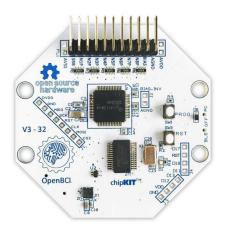
Cyton Board – Cyton, pokazany na rysunku 2.11 na następnej stronie, jest kompatybilny z Arduino, posiada 8 kanałów oraz 32-bitowy procesor[17]. Podobnie jak Gangalion, może być wykorzystany do mierzenia aktywności mięśni, serca lub mózgu. Dane próbkowane są z częstotliwością 250 Hz.

⁸IoT (*ang.* Internet of Things) – Internet rzeczy. Koncepcja zgodnie z którą urządzenia mogą komunikować się ze sobą, wykorzystując do tego celu internet.

Rysunek 2.10. OpenBCI Ganglion Board

Źródło: [18]

Rysunek 2.11. OpenBCI Cyton Board

Źródło: [17]

Do komunikacji bezprzewodowej wykorzystywany jest moduł RFduino. Komunikacja z komputerem może być realizowana przy pomocy adaptera OpenBCI USB lub, jeżeli komputer posiada tę opcję, wbudowanego modułu BLE⁹.

Koszt płytki to 500\$.

Cyton + Daisy Board – Ten układ zawiera opisaną wcześniej płytkę Cyton oraz Daisy, która jest *wpinana* w płytkę Cyton. Układ pokazano na rysunku 2.12 na następnej stronie.

Daisy zapewnia dodatkowe 8 kanałów, które mogą być użyte do mierzenia EMG, EKG lub EEG[16]. Częstotliwość próbkowania wynosi 250 Hz.

Koszt układu to 950 \$. Płytka Daisy nie może być zakupiona oddzielnie.

⁹BLE (*ang.* Bluetooth Low Energy) – technologia sieci bezprzewodowej o poborze mocy niższym niż w konwencjonalnych modułach Bluetooth.

Rysunek 2.12. OpenBCI Cyton + Daisy Board

Źródło: [16]

Oprogramowanie OpenBCl jest open source'owe i jest dostępne na ich profilu na GitHubie.

Głównym narzędziem do wizualizacji, nagrywania oraz komunikacji z płytkami jest OpenBCI GUI[19]. Narzędzie jest kompatybilne z systemami macOS, Windows oraz Linux. Pozwala na filtrowanie oraz przetwarzanie danych w czasie rzeczywistym. Dodatkowo pozwala na przekierowywanie danych wykorzystując protokoły UDP, OSC, LSL oraz port szeregowy.

Do komunikacji z płytkami używane są OpenBCI Ganglion SDK oraz OpenBCI Cyton SDK. Wykorzystują one protokół oparty na znakach ASCII¹⁰.

OpenBCI dostarcza również bibliotekę Brainflow, która służy do analizy danych EMG, EKG oraz EEG[15]. Została ona napisana w języku C/C++, jednak zawiera nakładki na języki Python, Java, R, $C++^{11}$, Matlab oraz C#.

Platforma OpenBCI umożliwia również współpracę z innymi programami do analizy sygnałów, m.in. MATLAB, Neuromore, OpenVIBE, LabStreamingLayer oraz BrainBay.

¹⁰ASCII (*ang.* American Standard Code for Information Interchange) – siedmiobitowy system służący do kodowania znaków.

¹¹Pomimo, że sama biblioteka napisana jest w C/C++, dodano nakładkę na język C++ w celu zapewnienia wysokopoziomowej warstwy abstrakcji.

 $\textbf{Tabela 2.5.} \ \mathsf{Parametry} \ \mathsf{Ultracortex} \ \mathit{Mark} \ \mathit{IV} \ \mathsf{w} \ \mathsf{połączeniu} \ \mathsf{z} \ \mathsf{kompatybilnymi} \ \mathsf{układami}$

Źródło: Opracowanie własne na podstawie [21], [18],[17] oraz [16]

Parametr	Ganglion	Cyton	Cyton + Daisy
llość kanałów	4	8	16
Umiejscowienie elektrod	Konfigurowalne ^a	Konfigurowalne ^a	Konfigurowalne ^a
Rodzaj czujników	Suche	Suche	Suche
Rozdzielczość	24 bit	24 bit	24 bit
Częstotliwość próbkowania	200 Hz	250 Hz	250 Hz
Rejestrowane parametry	EMG, EKG, EEG ^b	EMG, EKG, EEG ^b	EMG, EKG, EEG ^b
Detekcja ruchu	3 osiowy akcelerometr	3 osiowy akcelerometr	3 osiowy akcelerometr
Kompatybilność	macOS, Windows, Linux	macOS, Windows, Linux	macOS, Windows, Linux
Łączność	BLE 4.0 przez adapter	BLE	BLE
Zasilanie	6V (4 baterie AA)	6V (4 baterie AA)	6V (4 baterie AA)

^a Mark IV wspiera 35 lokalizacji według standardu 10-20. Punkty w których można umieścić elektrody pokazano na rysunku 2.9 na stronie 21.

2.3. Przegląd potencjalnych zastosowań

2.3.1. Zastosowanie medyczne

Interfejs komunikacyjny

Sterowanie wózkiem inwalidzkim

Rehabilitacja

2.3.2. Zastosowania niemedyczne

Nadzór skupienia

Rozrywka

Kontrola egzoszkieletu

^b Sensory nie są dołączane do płytek i należy je zakupić oddzielnie.

ROZDZIAŁ 3

Projekt systemu

- 3.1. Wybór urządzenia BCI
- 3.2. *Resztę rzeczy dodam po napisaniu programu*

ROZDZIAŁ 4

Badania opracowanego systemu

- 4.1. Badanie wpływu zakłóceń
- 4.2. Badanie wpływu parametrów algorytmu

Zakończenie

TODO

Bibliografia

- [1] Bashivan P., Rish I., Heisig S.: Mental state recognition via wearable EEG. *CoRR*, vol. abs/1602.00985, 2016, URL: http://arxiv.org/abs/1602.00985.
- [2] EMOTIV: Develop with Emotiv, URL: https://www.emotiv.com/developer/(dostęp: 08.04.2019).
- [3] EMOTIV: EMOTIV EPOC+ 14 Channel Mobile EEG, URL: https://www.emotiv.com/product/emotiv-epoc-14-channel-mobile-eeg/(dostęp: 21.04.2019).
- [4] EMOTIV: EMOTIV Insight 5 Channel Mobile EEG, URL: https://www.emotiv.com/product/emotiv-insight-5-channel-mobile-eeg/(dostęp: 21.04.2019).
- [5] EMOTIV: *Emotiv PRO*, URL: https://www.emotiv.com/emotivpro/(dostęp: 08.04.2019).
- [6] EMOTIV: Headsets comparison chart, URL: https://www.emotiv.com/comparison/(dostep: 04.04.2019).
- [7] InteraXon Inc. Compare Muse Devices, URL: https://choosemuse.com/product-comparison/(dostęp: 23.04.2019).
- [8] InteraXon Inc. Introducing Muse 2, URL: https://choosemuse.com/muse-2/(dostęp: 23.04.2019).
- [9] InteraXon Inc. *Muse developer*, URL: https://choosemuse.com/development/(dostęp: 23.04.2019).
- [10] InteraXon Inc. *Muse professional*, URL: https://choosemuse.com/muse-professionals/ (dostęp: 23.04.2019).
- [11] InteraXon Inc. What are the differences between Muse 2 and Muse the brain sensing headband?, URL: https://choosemuse.force.com/s/article/How-is-Muse-2-different-than-Muse-the-brain-sensing-headband? (dostęp: 23.04.2019).
- [12] NeuroSky, Inc. *MindWave Mobile 2 Brainwave Sensing Headset*, URL: https://store.neurosky.com/pages/mindwave (dostęp: 24.04.2019).
- [13] NeuroSky, Inc. *NeuroSky Developer*, URL: http://developer.neurosky.com/docs/doku.php (dostęp: 24.04.2019).
- [14] NeuroSky, Inc. *NeuroSky Research Tools*, URL: https://store.neurosky.com/products/mindset-research-tools (dostęp: 24.04.2019).
- [15] OpenBCI: Brainflow, URL: https://github.com/OpenBCI/brainflow(dostęp: 04.06.2019).
- [16] OpenBCI: Cyton + Daisy Biosensing Boards (16-channels), URL: https://shop.openbci.com/collections/frontpage/products/cyton-daisy-biosensing-boards-16-channel (dostęp: 29.04.2019).

- [17] OpenBCI: Cyton Biosensing Board (8-channels), URL: https://shop.openbci.com/collections/frontpage/products/cyton-biosensing-board-8-channel (dostęp: 29.04.2019).
- [18] OpenBCI: Ganglion Board (4-channels), URL: https://shop.openbci.com/collections/frontpage/products/pre-order-ganglion-board(dostęp: 29.04.2019).
- [19] OpenBCI: The OpenBCI GUI, URL: https://github.com/OpenBCI/OpenBCI_GUI (dostep: 04.06.2019).
- [20] OpenBCI: *Ultracortex Mark IV*, URL: https://docs.openbci.com/Headware/01-Ultracortex-Mark-IV (dostęp: 28.04.2019).
- [21] OpenBCI: *Ultracortex Mark IV EEG Head*set, URL: https://shop.openbci.com/products/ultracortex-mark-iv (dostęp: 28.04.2019).
- [22] Technical specifications, validation, and research use, InteraXon Inc., kw. 2017.
- [23] Wolpaw J., Wolpaw E.: *Brain-computer interfaces: principles and practice*, Oxford University Press, USA, 2012.

Spis tabel

2.1.	Parametry Emotiv Insight	14
2.2.	Parametry Emotiv EPOC+	15
2.3.	Parametry Muse oraz Muse 2	18
2.4.	Parametry MindWave Mobile 2	18
2.5.	Parametry Ultracortex <i>Mark IV</i> w połączeniu z kompatybilnymi układami	24

Spis rysunków

2.1.	Hełm Emotiv Insight	12
2.2.	Rozmieszczenie sensorów w hełmie Emotiv Insight	13
2.3.	Hełm Emotiv EPOC+	14
2.4.	Rozmieszczenie sensorów w hełmie Emotiv EPOC+	15
2.5.	Opaska Muse 2	16
2.6.	Rozmieszczenie sensorów w opasce Muse	17
2.7.	Hełm MindWave Mobile 2	19
2.8.	Hełm Ultracortex Mark IV	20
2.9.	Rozmieszczenie sensorów w hełmie Ultracortex Mark IV	21
2.10	OpenBCI Ganglion Board	22
2.11	OpenBCI Cyton Board	22
2 12	OpenBCI Cyton + Daisy Board	23

Spis kodów źródłowych